

Regiunea Nord-Est are cei mai mulți copii cu părinți plecați la muncă în străinătate; aproape unu din trei copii are mama plecată. Una din patru mame pleacă pentru că nu găsește loc de muncă în apropiere (Studiu Salvați Copiii România)

- *Peste 130.000 de copii din regiunea Nord-Est aveau părinții plecați la muncă în străinătate, în perioada 2021 – 2022, număr de aproximativ cinci ori mai mare decât cel înregistrat de ANPDCA. În prezent, majoritatea copiilor cu ambii părinți plecați se află la vârsta pre-adolescenței (11,4 ani);*
- *Una din patru mame din Regiunea NE (27%) pleacă pentru că nu are loc de muncă în proximitate (+35% față de media națională). Mamele (atât la nivel regional, cât și național) tind să NU trimită bani acasă în perioada în care sunt plecate în străinătate, preferând să aducă banii odată cu venirea în țară.*

Iași, 7 martie 2024: Datele arată că regiunea Nord-Est înregistrează cel mai mare număr de copii cu părinți plecați la muncă în străinătate din România - peste 130.000 de copii au avut această experiență doar în perioada 2021-2022. Peste jumătate (51%) dintre părinții plecați sunt persoane tinere, cu vârsta până în 39 de ani. Aproximativ unu din trei copii (32%) rămași în țară are (și) mama plecată, în 30% din cazuri mama fiind unicul susținător al familiei, potrivit celui mai amplu studiu realizat pe această temă, de Organizația Salvați Copiii România, în anul 2022. Una din patru mame din Regiunea NE (27%) pleacă pentru că nu are loc de muncă în proximitate, mai mult cu 35% față de media națională.

Principalele aspecte evidențiate de studiu pentru regiunea de dezvoltare Nord-Est sunt următoarele:

- În medie, mama pleacă în străinătate când copilul trece de prima clasă școlară și stă plecată aproximativ șase luni pe an. Tatăl tinde să plece pentru prima dată înainte de intrarea la școală a copilului (5-6 ani).
- Italia și Spania se află pe primele poziții ale țărilor de destinație pentru femei, iar Germania, Italia și Anglia pe primele locuri ca destinație pentru bărbați. Situația este similară cu cea înregistrată la nivel național.
- Mamele (atât la nivel regional, cât și național) tind să NU trimită bani acasă în perioada în care sunt plecate în străinătate, preferând să aducă banii odată cu venirea în țară.
- La nivel regional, copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate au șanse cu 25% mai scăzute de a avea controalele și analize medicale anuale.
- Unul din șapte copii cu părinți plecați la muncă în străinătate nu frecventează școala zilnic. Ponderea regională este mai mare cu 50% decât media înregistrată la nivel național în rândul copiilor cu părinți migranți.
- Incidența riscului de comportamente vătămătoare și abuz de substanțe dăunătoare este, la nivel regional, de două ori mai mare în cazul copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate decât în rândul celorlalți copii.
- Riscul copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate de a fi victime ale violenței domestice (14%) este, la nivel regional, de aproape două ori mai mare decât în cazul celorlalți copii, iar comparativ cu media înregistrată la nivel național pentru copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate (7%) incidența acestui risc în Regiunea Nord Est este dublă.
- Unul din șapte copii din regiunea NE cu cel puțin un părinte plecat la muncă în străinătate înregistrează regres pe parcursul anului școlar. Majoritatea (90%) copiilor cu regres școlar (note mici sau mult mai mici decât în anul anterior) din regiune au fost copii cu cel puțin un părinte plecat la muncă în străinătate. Unul din șapte copii cu părinți plecați la muncă în străinătate nu frecventează școala zilnic.
- Riscul copiilor cu mama plecată la muncă în străinătate de a consuma substanțe dăunătoare este de peste 2,5 ori mai mare decât în cazul celorlalți copii

- Principalele motive pentru care copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate au nevoie de un psiholog sunt tulburările de somn, atacurile de panică și actele de violență școlară. Sentimentul de singurătate este cu 67% mai frecvent în rândul copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate decât în rândul celorlalți copii. Apatia este cu 45% mai mare în rândul copiilor cu cel puțin unul dintre părinți plecat la muncă în străinătate decât în rândul celorlalți copii. Incidența sentimentului de tristețe este cu 80% mai mare în rândul copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate decât în rândul celorlalți copii.

„Fenomenul copiilor rămași în țară, în urma plecării părinților la muncă în străinătate, este unul cu multiple fațete, deosebit de complexe, care merg de la consecințele psiho-emoționale asupra copiilor până la accesul redus la servicii sociale fundamentale, de sănătate și educație. Este crucial ca programul dedicat acestor copii să fie unul integrat și să includă mereu părintele, unul dintre elementele esențiale fiind acela de a prezerva relația părinte – copil”, a explicat Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România.

Concluziile sondajului regional, precum și propuneri de măsuri care să vină în sprijinul acestei categorii vulnerabile de copii, au fost dezbătute împreună cu reprezentanți ai autorităților locale, ai școlilor și altor instituții relevante din județele Iași, Suceava, Vaslui, Neamț, Bacău, Botoșani în cadrul Conferinței privind situația copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Regiunea Nord-Est, organizată de Salvați Copiii și Ministerul Afacerilor Externe la Iași.

Evenimentul este cel de-al doilea din seria evenimentelor regionale care urmează după conferința națională cu aceeași temă din luna mai a anului 2023.

„Extinderea, diversificarea și calibrarea adecvată a serviciilor de intervenție directă pentru acești copii este o provocare pentru resursele și expertiza atât a sectorului guvernamental, cât și a celui non-guvernamental. Este un proces continuu, pentru că atât situația copiilor, cât și caracterul migrației sunt în continuă schimbare. În tot acest efort interinstituțional complex, Ministerul Afacerilor Externe poate juca rolul de facilitator și, din această perspectivă, se realizează demersurilor plasate sub semnul urgenței atât prin prisma laturii emoționale, cât și a integrării sociale și educaționale a acestor copii”, a subliniat Janina Sitaru, Secretar de Stat în Ministerul Afacerilor Externe.

Notă pentru redactori

- Peste jumătate de milion de copii din România, aproximativ 536.000 de copii, au avut în ultimul an cel puțin un părinte plecat la muncă în străinătate.
- Aproape un milion de copii (peste 950.000) au sau au avut experiența plecării unuia dintre părinți pe parcursul copilăriei, respectiv aproximativ unul din patru copii a trăit experiența traumatizantă a despărțirii de un părinte sau de amândoi pe o perioadă mai lungă de timp. Pentru copilul rămas acasă, plecarea părintelui este resimțită ca o traumă, de cele mai multe ori cea mai mare de până atunci.
- O treime dintre copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate au ambii părinți sau părintele unic susținător de familie plecat. Pentru acești copii, despărțirea este semnificativ mai greu de suportat.
- Legătura cu părinții este în majoritatea cazurilor zilnică, în special prin intermediul platformelor de socializare. Odată cu creșterea în vârstă a copilului, frecvența comunicării scade, unul din cinci adolescenți vorbind cu părinții doar de 2-3 ori pe săptămână.
- Majoritatea părinților trimit bani acasă lunar ajutându-și familiile să depășească dificultățile cu care se confruntă. Conform Băncii Mondiale, românii au trimis în țară în perioada de referință (2020-2022) remitențe cu o valoare între 7-9 miliarde de dolari, reprezentând 3-5% din PIB, sumă de trei ori mai mare decât ponderea cumulată a investițiilor străine în România.

Servicii ale organizației Salvați Copiii destinate protecției copiilor cu părinți plecați în străinătate

Amploarea fenomenului copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate a făcut necesară dezvoltarea unei rețele de servicii specializate destinate acestor copii. Organizația Salvați Copiii a creat astfel de servicii, adresate atât copiilor, cât și părinților lor și persoanelor în grija cărora au rămas copiii, începând cu anul 2010.

Peste **14.500 de copii și 9.500 de adulți**, persoane în grija cărora au rămas sau părinți, au beneficiat până acum de servicii de intervenție directă (consiliere psihologică și socială, activități de suport școlar și activități de socializare pentru copii; educație parentală, consiliere socială și îndrumare juridică pentru adulți). Peste **130.000 de persoane**, părinți, copii și specialiști, au fost informate cu privire la impactul negativ pe care plecarea părinților îl are asupra copiilor rămași acasă, respectiv la obligațiile ce le revin părinților la părăsirea țării.

În Regiunea Nord-Est, am sprijinit peste **4.000 de copii și persoanele în grija cărora au rămas** în centre de suport din județele Iași, Suceava, Vaslui și Neamț.

Fișă tehnică: *Studiul vizând evaluarea situației copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din Regiunea Nord-Est s-a desfășurat în 2022, pe un eșantion de 500 de familii și este componentă a studiului național cu aceeași temă. Acesta a fost realizat în cadrul proiectului „Masuri integrate de prevenire a abandonului școlar și protecție a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate”, proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman, cod SMIS 139632.*

Persoană de contact: **Anca Stamin**, Director Programe Organizația Salvați Copiii, anca.stamin@salvaticopiii.ro, **tel. – 0745.039.084.**

Despre Organizația Salvați Copiii:

De 34 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii 3 de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 3.700.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.